

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

7–10 KLASIŲ MOKINIŲ MIEGO SUTRIKIMŲ IR SOMATINIŲ SKUNDŲ RYŠYS SU PSICHOEMOCINIAIS SUNKUMAIS

Darbo autorės. Agnė BUTVILAITĖ, V kursas; Justina ANDRUŠKEVIČ, V kursas.

Darbo vadovai. Lekt. Rokas ŠAMBARAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika, Prof. dr. Sigita LESINSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Darbo tikslas. Įvertinti miego sutrikimų, galvos ir pilvo skausmų paplitimą tarp 7–10 klasių moksleivių ir nustatyti jų ryšį su patiriamais psichoemociniais sunkumais.

Darbo metodika. Vykdamė anoniminę apklausą raštu, buvo surinkti duomenys iš Molėtų rajono, Klaipėdos miesto ir Kelmės rajono mokyklų. Tyrimas vykdytas 2023 m. spalio – gruodžio mėnesiais, buvo apklausti 7–10 klasių mokiniai. Ankėtą sudarė demografiniai duomenys (lytis, amžius, klasė), pateikti klausimai apie per pastaruosius 6 mėnesius patiriamus skausmus (skausmui vertinti buvo pasirinkti galvos ir pilvo skausmai, kurie buvo vertinami pagal dažnį: “bent kartą per savaitę”, “bent kartą per mėnesį”, “rečiau”, “beveik niekada”) ir sunkumus, susijusius su miegu (patiriamos problemos su užmigimu ir miegojimu buvo vertinamos nuo “niekada ar rečiau nei kartą per mėnesį” iki “kasnakt ar beveik kiekvieną naktį”). Psichoemociniai sunkumai buvo vertinami naudojant Galių ir sunkumų klausimyną (*Strengths and Difficulties Questionnaire, SDQ*). Bendrą sunkumų rodiklį sudarė hiperaktyvumo, emocinių simptomų, elgesio problemų ir problemų su bendraamžiais skalių įverčiai, maksimali šio rodiklio suma – 40 balų. Eksternalizuotų sunkumų įverčiai buvo išvesti sudėjus hiperaktyvumo ir elgesio problemų skales, o internalizuotų sunkumų sudėjus emocinių simptomų ir problemų su bendraamžiais skales, maksimali šių rodiklių suma – 20 balų. Aukštesni skalių įverčiai nurodo didesnius sunkumus. Duomenys buvo apdoroti naudojant Microsoft Excel ir R Commander statistines programas (ryšiui tarpo kintamųjų nustatyti buvo taikytas *Spearman* koreliacijos testas, statistiškai reikšmingo skirtumo lygmuo laikytas $p < 0,05$).

Rezultatai. Apklausoje dalyvavo 562 moksleiviai, iš jų 494 (87,9 proc.) atsakė į visus statistinei analizei reikalingus klausimus ir buvo į ją įtraukti. Iš jų: 234 (47,4 proc.) berniukai, 251 (50,8proc.) mergaitės, 6 (1,2 proc.) nurodė kitą lytį ir 3 (0,6 proc.) lyties nenurodė. Respondentų amžiaus vidurkis: $14,03 \pm 1,03$, jauniausiam buvo 12, vyriausiajam – 16 metų. Per pastaruosius 6 mėnesius galvos skausmus bent kartą per savaitę patyrė 103 (20,9 proc.) moksleiviai, bent kartą per mėnesį 130 (26,3 proc.), rečiau 96 (19,4 proc.), ir 165 (33,4 proc.) beveik niekada nepatyrė galvos skausmų. Per tą patį laikotarpį pilvo skausmus bent kartą per savaitę patyrė 62 (12,6 proc.) moksleiviai, bent kartą per mėnesį 147 (29,8 proc.), dar rečiau 127 (25,8 proc.), ir 157 (31,9 proc.)

beveik niekada nepatyrė galvos skausmų. Sunkumą užmigti per paskutinius 6 mėnesius kasnakt patyrė 58 moksleiviai (11,7 proc.), 3–5 kartus per savaitę 60 (12,2 proc.), 105 (21,3 proc.) vieną ar du kartus per savaitę, 113 (22,9 proc.) – rečiau nei kartą per savaitę, 158 (31,9 proc.) moksleiviai sunkumą užmigti patyrė rečiau nei kartą per mėnesį. Bendros sunkumų skalės įverčio vidurkis – $13,52 \pm 5,72$, internalizuotų sunkumų – $6,28 \pm 3,65$, eksternalizuotų – $7,24 \pm 3,27$. Vidutinio stiprumo, teigiama koreliacija nustatyta tarp internalizuotų sunkumų ir galvos ($r_s=0,428$, $p<0,001$) bei pilvo ($r_s=0,426$, $p<0,001$) skausmų, o su sunkumu užmigti, nustatyta silpna teigiama koreliacija ($r_s=0,385$, $p<0,001$). Taip pat silpna teigiama koreliacija nustatyta tarp eksternalizuotų sunkumų ir galvos ($r_s=0,265$, $p<0,001$), pilvo ($r_s=0,272$, $p<0,001$) skausmų bei miego sutrikimų ($r_s=0,297$, $p<0,001$). Vidutinio stiprumo teigiama koreliacija nustatyta tarp patiriamų sunkumų bendro SDQ įverčio ir galvos ($r_s=0,425$, $p<0,001$), pilvo ($r_s=0,430$, $p<0,001$) skausmų ir sunkumo užmigti ($r_s=0,427$, $p<0,001$).

Išvados. Penktadalis moksleivių bent kartą per savaitę patyrė galvos skausmus, ketvirtadalis juos patyrė dažniau nei kartą per mėnesį. Bent kartą per savaitę pilvo skausmus patyrė aštuntadalis moksleivių, maždaug trečdalis – bent kartą per mėnesį. Nustatyta teigiama vidutinio stiprumo koreliacija tarp internalizuotų sunkumų įverčio ir galvos bei pilvo skausmų. Bendras SDQ sunkumų įvertis vidutiniškai stipriai koreliavo su galvos ir pilvo skausmais bei miego sunkumais.

Raktažodžiai. galvos ir pilvo skausmai; miego sunkumai; SDQ.